

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Η'

19 ΙΟΥΛΙΟΥ 1930

ΑΡΙΘ. 29

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Ἐπί τῆ Ἐκκτονταετηρίδι τῆς Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας
Θ'

Ἡ Ἑλληνική Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν ἔχει ἀπολυταρχικὰς ἀρχὰς καὶ οὐδέως ὁμοιάζει πρὸς τὴν Δυτικὴν, ἧς εἶνε ξένη καὶ ἐχθρὰ πρὸς τὸν ἐθνικὸν βίον τῶν λαῶν. Ἐν τῇ Βυζαντινῇ περιόδῳ ἡ Ἐκκλησία ἦτο δύναμις καθαρῶς δημοκρατικῆ, ὡργανωμένη διαικητικῶς ἐπὶ βάσεων δημοκρατικῶν· ὁ δὲ ἐθνικὸς βίος τὴν κυριωτάτην αὐτοῦ δύναμιν εἶχεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ διὰ ταύτης ἐφανερώνα τὸν κατὰ φύσιν ἐλληνικὸν χαρακτήρα. Τοιαύτη ἦτο, πολλῶν περισσότερον, ἡ Ἐκκλησία καὶ ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς δουλείας· διετήρησε τὴν δημοκρατίαν κατὰ τὰς ἀληθεῖς χριστιανικὰς ἀρχὰς τοῦ πολιτικοῦ καὶ κοινωνικοῦ βίου. Ἡ τυραννία δὲν ἐπέδρασεν ἐπὶ τὴν ἠθικὴν συνείδησιν τοῦ Ἑλλήνου, ὡς λαοῦ ἐλευθέρου. Διὰ τοῦτο εἰς ἕλας τὰς ἐξεγέρσεις κατὰ τῆς τυραννίας ὁ ἱερός κληρὸς ἐπρωταγωνίστησεν, ὡς εἶπομεν, ἢ εἰργάσθη πολλαχῶς πρὸς ἐπιτυχίαν καὶ δὴ καὶ μάλιστα κατὰ τὴν ἠρωτικὴν καὶ μεγάλην ἐπανάστασιν τοῦ 21. Οἱ κομμουνισταί, δεχόμενοι ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις ἦτο πάλῃ τῶν τάξεων καὶ κυρίως τῆς ἀστικής τάξεως, διότι «ἡ ἑλληνικὴ ἱστορία, ὡς λέγει ὁ Κάρλ Μάρξ, τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας εἶνε μία ἱστορία πάλης τάξεων», ἀρνοῦνται τὴν συμμετοχὴν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἱεροῦ κλήρου ἐν τῇ ἱερῇ ἀγῶνι. «Οἱ ἱστορικοί, λέγει ὁ κομμουνιστὴς, πλαστογραφοῦντες τὰ ἱστορικὰ γεγονότα ἐπιμένουν εἰς τὴν ἀναγκρῆν τοῦ ψευδοῦς γεγονότος ὅτι δόκλιμος ὁ ἀνώτερος κληρὸς ἐτάχθη μὲ τὸ μέρος τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ εἰργάσθη εἰς τὴν ἐπιτυχίαν καὶ ἐπικράτησιν τῆς. Τοῦτο εἶνε ἀπολύτως ψευδές» (Ι. Κορδάτου. Ἡ κοινωνικὴ σημασία τῆς Ἑλλην. Ἐπανάστ. τοῦ 1821 σελ. 48 σημ.).

Ἀπολύτως ψευδές εἶνε τὸ ἀμαρτύτως λεγόμενον περὶ τοῦ ἱεροῦ κλήρου. Ὁ κληρὸς ἔλαβε μέρος καὶ ἐπρωταγωνίστησεν κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν. Ἡ Φιλικὴ Ἐταιρεία ἐμύθησε «πάντας σχεδὸν τοὺς προκρίτους καὶ ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων» εἰς τὸν μέγαν περὶ ἐλευθερίας ἀγῶνα, ὡς λέγει ὁ Π. Πατρῶν Γερμανός. «Εἰς τὴν Πελοπόννησον οὐδεὶς τῶν ἐπιστῆμων Ἀρχιερέων καὶ προσεστώτων καὶ προκρίτων ἔμεινεν ἀμύη-

τος» (Ἀπομνημ. σελ. 17), καὶ πρῶτος αὐτὸς ἠγωνίσαστο καὶ εἰργάσθη πρὸς ἐπιτυχίαν αὐτοῦ. Χιλιάδες ἔπεσον πανταχοῦ ἱερὰ θύματα. Οἱ Ἀρχιερεῖς ἐν Πελοποννήσῳ προσέρχονται εἰς τὴν Τριπολιτείαν καὶ φυλακίζονται μὲ τοὺς προύχοντας, ὡς ἔφηροι, ὅπομιναντες ἀνηκούστους δασάνους· τούτων τινὲς ἀπέθανον. Ὁ Ἐπίσκοπος Σαλῶνων Ἡσυχίας ἐξεγείρει ὅλην σχεδὸν τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα καὶ πίπτει ἠρωτικῶς, ὡς καὶ ὁ ἀθάνατος Ἀθανάσιος Διάκος ἐν Ἀλαμάνῃ· ὁ ἐνθουσιώδης καὶ ἀτρόμητος Τρηγῆριος Φλέσσας πίπτει: «κατὰ τὴν Λεωνίδειον μάχην» ἐν Μανιάκι θύου

«κατὰ μορφα λαβοματιαῖς
εἶχε πυκνὸς στὸ σῶμα».

Ὁ Βρεσθένης Θεοδώρητος μὲ ὀκτακκοσίους περίπου «ἔσπευσεν εἰς βοήθειαν τῶν ἀγωνιζομένων» παρὰ τὴν Τρίπολιν κατὰ τὴν μάχην τοῦ Βαλτετσίου καὶ κατόπιν ἑλλάχου. Ὁ Ἄνθιμος Γαζής ἐξεγείρει καὶ ἠγεῖται τῆς ἐξεγέρσεως τοῦ λαοῦ τοῦ Πηλίου τῆς Θεσσαλίας. Ὁ Θεόφιλος Καίρης μεταδίδει εἰς Ὀλυμπον πρὸς ἐξέγερσιν τοῦ λαοῦ καὶ τραυματίζεται. Ὁ ἠγούμενος τῆς Μονῆς Πρέβελη ἐν Κρήτῃ Μαλχισεδάκ (Τσουδερός) γίνεται ἀρχηγὸς τῆς Ἐπαναστάσεως ἐν αὐτῇ. Ἀλλὰ τίνα πρῶτον ἢ δεῦτερον ν' ἀναφέρω ἐκ τῶν κληρικῶν οἵτινες γενναίως ἠγωνίσαντο εἰς τὰς κρατεράς μάχας ἢ ἄλλως εἰργάσθησαν καὶ προσέτριπον εἰς τὸν περὶ τῶν ὄλων ἀγῶνα;

Ὁ Παπὰ Εὐθύμιος, ἀπὸ Καμένη τῶν Σπετσῶν, «ἐλάχιστος πνευματικὸς», ἔστειλε πρὸς τοὺς Ἑλληνας ἐπιστολὴν προτρέπουσαν τοὺς «Φιλοθέους καὶ φιλογενεῖς» εἰς τὸν ἀγῶνα. «Ἐξυπνισατε, λέγει, ἀπὸ τὴν ληθαργίαν τῆς ἀπιστίας καὶ μικροφυχίας σας πρὸς τὸν Θεόν... Κάμετε φίλον τὸν Κύριον Σαβαώθ διὰ τῆς ἐξομολογήσεως, μετανοίας, καὶ συγκαχωρημένης μεταλήψεως τῶν ζωοποιῶν μυστηρίων μας...» Ἐπειτα ἄρματα ἤτε καὶ μὲ ἄρματα, τὰ αὐτὰ θύου ἕως τώρα, Θεοῦ βοηθοῦντος, ἐπολεμήσατε τὸν ἐχθρὸν γενναίως... (Ἰωάν. Φιλήμονος Δοκίμ. περὶ τῆς Ἑλλην. Ἐπανάστ. τομ. γ', σελ. 99). Ὁ δὲ Ταλαντίου (κατόπιν Ἀθηνῶν) Νεόφυτος (Μεταξάς) ὡς πρέσβος τῆς Συνελεύσεως τῆς Ἀνατ. Ἑλλάδος, προσφωνήσας, εἶπε πρὸς τοὺς ἄλλους: «Βλέπετε τὸν τυραννόν. Ἄ! ἐξηγγιώθη ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ μὴ λειποθυμήτε· αὐτὰ εἶνε τὰ ἔσχατα σπαράγματα ἐς μέγαλον θηρίου εἰς τὴν στιγμήν τοῦ θανάτου του· κτυ-

πάτε τον, κτυπάτε τον...είπατε εἰς τοὺς λαοὺς διτι ὠρκίσθητε ἀπὸ μέρους των : «ὀρκιζόμεθα εἰς τὸν ἐν Τριάδι ὑμνούμενον Θεὸν ἄσπονδον μῖσος ἐναντίον τοῦ τυράννου, εὐπεψθειαν εἰς τὴν παροῦσαν Νομικὴν Διάταξιν καὶ συμφωνίαν μεταξύ μας καὶ μεταξύ ὄλων τῶν ἀδελφῶν μας Ἑλλήνων» (Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέν. τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ Α. Μάμουκα τόμ. α' σελ. 76). Ὁ δὲ σοφὸς κληρικὸς καὶ διδάσκαλος Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος ἐξ Οἰκονόμων ἔστειλε τὸν Προτρεπικὸν πρὸς Ἑλληνας, ἐν ᾧ, πρὸς τοὺς ἄλλοις, ἔλεγε : «Γενναῖοι τοῦ Χριστοῦ στρατιῶται ! εἰς σᾶς ἐκπληροῦται μυστήριον, ἐκπαλαί προωρισμένον εἰς θρίαμβον καὶ δόξαν τῆς εὐσεβείας... Ὁ Βασιλεὺς τῶν Οὐρανῶν σᾶς ἐξέλεξεν ἐλευθερωτὰς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἑλλάδος» ὡς ὑπηρετᾶται λοιπὸν τῆς θείας Προνοίας τρέχετε γενναίως καὶ ἀνεπιστρόφως τὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, εἰς τὸν ὁποῖον σᾶς συνεχάλασεν ἡ φωνὴ τοῦ Ὑψίστου... Τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ σᾶς ὠδήγησεν ἐξ ἀρχῆς, αὐτὸ τὸ παντοδύναμον πνεῦμα σᾶς βοηθεῖ, τί λοιπὸν μέλλει νὰ φοβηθῆτε ; Ὁ Θεὸς μεθ' ἡμῶν» (Λόγοι Ἐκκλησιαστικοὶ σελ. 221).

Καὶ δὲν ἦσαν ὀλίγοι οἱ τοιοῦτοι κληρικοί ἦσαν πάντες σχεδὸν ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων μέχρι τοῦ τελευταίου μοναχοῦ, διότι καὶ αὐτὲς ὁ μοναχικὸς κληρὸς, ἐμὴ φέρων «μὴ τε ζώνην, μὴ τε ράδιον, μὴ τε πήραν», ἐξῆλθεν ἐκ τῶν σπηλαίων καὶ κρατῶν τὸ τίμιον ξύλον τοῦ Σταυροῦ, ἠγωνίζετο τὸν ὑπὲρ πίστεως ἀγῶνα ἢ ἡμίονο κατὰ τοῦ ἐπερχομένου βαρβάρου ὄσους, ὡς λάβρος τις καὶ σφοδρὸς ἐκ πολλῶν ὑδάτων συρρευσάντων χεῖμαρρος, ἠπεῖλει νὰ παρασύρῃ τὰ πάντα. Ὁ τύραννος εἶπεν : «Οὐκ ἔστιν ὅς διαφεύξεται με ἢ ἀντεῖπῃ μοι» (Ἡσαΐ. 6,14). Ἄλλ' ὁ ἱερὸς κληρὸς, οὐχὶ ἀπὸ συμφέροντος ἢ ὕλιστικῶν ἀρχῶν, ἀλλ' ἐκ πίστεως καὶ φιλοπατρίας, ἠγωνίζετο, καὶ ἐπληροῦτο ἀρα ἡ βουλή τοῦ Παναγάρχου Πατρὸς ὄσους, «ἔχων ἐν χειρὶ τὴν ἐξουσίαν τῆς γῆς», «τοὺς μὲν ὑβριστὰς ταπεινῶν» καὶ «καθαίρων δυνάστας ἀπὸ θρόνων», «ἀνυψῶν δὲ ταπεινοὺς», εἶχεν ἀποφασίση τῆς Ἑλλάδος τὴν καταγραφὴν «ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς». Ἡ διατήρησις τοῦ Ἔθνους ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς δουλείας εἶνε θαῦμα· ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξέγεροις καὶ ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἀγῶνος εἶνε οὐχ ἦττον θαῦμα, μὴ ἐξηγουμένον διὰ τῶν ὕλιστικῶν θεωριῶν.

Ἡ συμμετοχὴ τοῦ κλήρου εἰς τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τούτου, διτι αὐτὸς πρῶτος ἐξελέγετο εἰς τὰς διαφόρους συνελεύσεις, ὅπου συνεσκέπτοντο περὶ ἄλλων τε καὶ περὶ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἀγῶνος. Οὕτω Πρόεδρος τῆς Πελοποννησιακῆς Γερουσίας ἐν τῇ I. Μονῇ Καλτεζῶν ἐξελέγη ὁ Βρεσθένης Θεοδώρητος· τὸ δὲ προσωρινὸν πολίτευμα (1823) ὑπέγραψαν πρῶτοι καὶ οἱ ἐξῆς κληρικοί : Βρεσθένης Θεοδώρητος, Μεθώνης Γρηγόριος, Ἀνδρουσῆς Ἰωσήφ, Ἰωάννης ἀναστασίου σακελλάριος, Γρηγόριος Δικαῖος, Ἀνδρέας ἱερεὺς σπηλιωτέπουλος, Θεόδωρος ἱερεὺς Οἰκονόμος, γεώργιος Παπαζαφειρόπουλος, δη-

μήτριος ἱερεὺς, νικόλαος ἱερεὺς καὶ οἰκονόμος, λαντίου Νεόφυτος, Γρηγόριος Κωνσταντᾶς, Πορφύριος Ἀρτῆς, Θεόφιλος ἐξ Ἀνδρου, Παπα Εὐστάθιος τῆς ἀρχῆς... Τὸ δὲ πρὸς τὸν ἐν ΚΠΒλει πρέσβυν τῆς Ἑλλάδος Στράτφορδ Κάννιγγ ἐγγραφον ὑπέγραψαν Ἀπριλλοῦ 1826 ἐν Ἐπιδαύρῳ) κληρικοί τε καὶ κοί τῆς Γ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως. Μεταξὺ αὐτῶν ὑπέγραψαν οἱ Κορίνθου Κόρυλλος, Ἀρτῆς Περφυρίος, Πατρῶν Γερμανὸς, Ἡγούμενος Γεώργιος, διμήτριος ἱερεὺς κροτόπουλος, ἀρχιμ. Δεσύντιος Καμπάνης, πτοπαπᾶς δημήτριος, Πρωτοσύγκελλος Γεράσιμος, χιμ. Γρηγόριος Μοίρας (πρὸς Πρωτοπρεσβ. Ν. Παδουπόλου ἐν «Χριστιανικῇ Ἡμερολογίῳ» 1930 127).

Βεβαίως ἐνταχθὲν ἱεράρχαι τινὲς, ἐν μέσῳ ἀπαισιῶν ἐπιδρομῶν τῶν Τούρκων, συνεβόλευσαν πρὸς τρεψίαν τοῦ χριστιανικοῦ εἰς ὑποταγὴν καὶ ἡλίαν. Ἀλλὰ τούτο ἐπραξάν ἐκ φρονήσεως ἢ ἐξ ἀρίτου ἀνάγκης καὶ οὐχὶ ἐξ ἀφιλοπατρίας καὶ ἐθελολείας. Ἐπήρχετο μικρόνους μωρισποληθῆς καὶ μωναυτος ὁ ἐχθρὸς καὶ ἡ γῆ φονοκτονεῖται ἐν χειμροῖς ἑλληνικῶν αἱμάτων, συγκινούτων εἰς οἰκτοντὰς λιθῶδεις καρδίας, ὁ δὲ ἑλληνικὸς λαὸς ἦτο τὰς χώρας ἐκείνας ὀλίγος καὶ ἀπαράσκειος, οὐδὲ ἐνετο ἢ ἠλπίζετο ἐξωθεν βοήθεια. Τί ἐπρεπε νὰ προὐνευματικὸς Πατήρ; Φυσικῶς ἐπρεπε νὰ προπρὸς εἰς ἡσυχίαν, «ἐξαγοραζόμενος τὸν καιρὸν». Ἀν ὅθως «ἡ τύχη βεηθη τοὺς τολμηροῦς», κατὰ τὸν κίτον, ἀλλ' ἡ τόλμη πρέπει νὰ συμδαδίξη μὲ φρόνησιν καὶ σύνεσιν διὰ νὰ μὴ ἐπέρχωνται ἀνωλόγιστα δεινά, ὡς συνέδη πολλῶκις πολλαχοῦ κατ' αὐτὸν τὸν ἱερὸν ἀγῶνα.

Πάντες οἱ κληρικοί, ὡς εἶπομεν, ἐπεδειξάντο κατὰ τὸν ἀγῶνα αὐταπάρνησιν καὶ αὐτοθυσίαν, Ὁ Βρεσθένης Θεοδώρητος π. χ. ἀπηλάθη εἰς τὸ Ναύπλιον μὲ ἄλλων διὰ νὰ συνθηκολογήσῃ μὲ τοὺς Τούρκους, ἀἐξαίτητος προσέπεισον ὁ σκηπτοῦς τῆς Δραμαλαίας βολῆς, ἐξερημῶν τὴν Ἀργολίδα καὶ βέβαιον ὑποσμενος τὸν ἐλευθρον τῆς Πελοποννήσου. Καὶ οἱ Τούρ ἐκράτουσαν αὐτὸν «ὡς σφάγιον ἐπίσημον». «Καίτροφαὶ ὀλιγότευσον καὶ ἡ πικρία ἠῶξανεν, ὡς λὸ Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος, καὶ ἡ ὀμότης ἐκορυφώκαὶ ἦν ὁ Θεοδώρητος, ὡς ὁ Δανιὴλ ἐν τῷ λάκκῳ λεόντων... Ἐφωμίσθη ὁ Βρεσθένης σπόρον βαμκίου καὶ βρούλλου. Ἡσθῆνησεν ὡς πρὸς θάνατῶν Ἀλλὰ καὶ περιωρισμένου καὶ λιποφυχοῦντος ἐλαμῆ γενναίτης αὐτοῦ καὶ καρτερία, ὡς σελήνη πλῆφαῆς, ἀυγάζουσα ἐν μέσῳ πέπλου ὀμιχλώδους, καλοῦσιν ἄλωνα» (πρὸς Λόγον Ἐπιτάφ. εἰς τὸν Σλασίας Θεοδώρητον σελ. 17-18). Χιλιάδες κληρὸς ἐπαθον τοιαῦτα ἢ ἐμαρτύρησαν μὲ χαρὰν καὶ εὐφούνην χάριν τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος.

Ἄλλ' οἱ κληρικοί καὶ ἄλλως ὀφέλησαν κατὰ ἀγῶνα. Ἐν μέσῳ τῶν φοδερῶν ἀναστατώσεων μακροῦ ἀγῶνος ἦτο φυσικὸν νὰ ἐπέλθη ἀταξία ἀναρχία καὶ δὴ χαλάρωσις τῶν ἠθῶν καὶ θρησκεί

ἀδιαφορία. Ἠπειλείτο ὁ ἑλληνικὸς λαός, «μεγάλην ἐπειμένος ἀλκὴν», ν' ἀπολέσῃ τὴν ἀπλότητα τῶν ἡθῶν καὶ τὴν ἀληθῆ εὐσέβειαν καὶ πίστιν δι' ἣς ἀποβαίνει πρὸς πάντα κίνδυνον κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν ἀτρόμητος καὶ μεγαλότολμος καὶ ἅμα πειθαρχικὸς καὶ χρατερός ἐν πολέμοις καί, ἵνα κατὰ τὸν ὄψιπέτη, Αἰσχύλου εἴπωμεν.

«Ὁ Θεὸς ὀπλιτοπάλας, δάιος ἀντιτάλας». Ἄλλοι δὲ ἀληθεῖς ἱεράρχαι καὶ εἰλοῖποι κληρικοὶ ἐβίβασαν καὶ ἐνουθέτουν καὶ συνεκράτουν τὸν λαὸν ἐν τῇ πίστει καὶ τῇ ἀρετῇ. Ὁ Ταλαντίου Νεόφυτος ἀπέστειλε «ἐπιστολὰν ἐπιγραμματικὴν λόγον» εἰς πάντας τοὺς ἀγωνιστὰς καὶ προέτρεπεν εἰς τὴν πίστιν τῶν πατέρων καὶ τὴν ἀπλότητα τῶν ἡθῶν, τὴν ἀληθῆ εὐσέβειαν ἣτις «πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης» (Α' Τιμ. δ', 8). Ἄλλοι δὲ πολλαχοῦ κληρικοὶ παρηκολούθουν διδάσκοντες τὰ αἰώνια διδάγματα τῆς οὐρανόυ θρησκείας καὶ προτρέποντες τοὺς χριστιανοὺς νὰ βαδίζουσιν «κατὰ τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ» (Ἀποκ. ιδ', 12). Ναί· ἐν τῇ πίστει τοῦ Χριστοῦ ἐνισχύθησαν οἱ ἀσίδιμοι καὶ μεγαλῶνυμαι πατέρες ἡμῶν οἴτινες, δι' ἐπταστῶν ἡρωϊκῶν ἀγῶνων καὶ θυσιῶν, «ἐβάλλοντο φαινὰν κρηπίδ' ἐλευθερίας». Ὁ ἱερός κληρὸς ἠγωνίσθη γενναίως πρὸς τοὺς τυράννους, «πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ αἰῶνος τούτου», πρὸς τὰ πνεύματα τῆς πονηρίας καὶ πλάνης, τὰ ὁποῖα, ὡς χεῖμαρροι ὑπογείου πυρὸς ἐκχυνόμενα, προσπαθοῦν νὰ κλονίσουν καὶ πλανήσουν, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. Καὶ σήμερον ἡ χριστιανικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, δι' εὐσεβοῦς καὶ ἀνεπτυγμένου κλήρου, θὰ ὠφελήσῃ τὸ ἔθνος καὶ θὰ τὸ σώσῃ, ὀδηγοῦσα «πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ σωτηρίου», εἰς τὸν Θεόν, «τὸν μόνον ποιοῦντα θαυμάσια μεγάλα ἐπὶ τῆς γῆς» καὶ «γενόμενον μισθία ποδότην τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτόν».

«Ἄν, κάλαι τε καὶ νῦν, ὁ ἱερός κληρὸς ἔχῃ ἐλαττώματα τινα, καὶ ταῦτα, ὡς ἐκ τῶν καιρικῶν περιστάσεων, ἀλλ' ὅταν τὰ προτερήματά του εἶναι πολλὰ ὑπέρτερα, τότε μόνον εἰς ψογερός· καὶ μωμοσκόπους ἐπιτρέπεται νὰ ἐκλέγουν καὶ μεγαθύνουν τὰ πρώτα, ὡς ἡ μυτὰ ἐπίζηται τὰ σαπρὰ, διότι παραδέχονται τὴν τοῦ ὄλου σώματος εὐεξίαν καὶ τὰς ὑφίπτας ὠφέλειαις, τὰς ὁποίας ὁ εὐσεβὴς καὶ καλλίεργος ἱερός κληρὸς ἔφερεν εἰς τὰς κοινωνίας καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος».

† Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως ΠΟΥΚΑΡΠΟΣ

ΕΝ ΤΩ ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ.

Ἡ κατὰ τὴν τελετὴν προσαγόρευσις τοῦ κ. Χ. Α. Ἡλιοπούλου

Εἶχεν ἐπέλθῃ πλέον τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου! Τὰ εἰρήγεια ἐξηκολούθουν νὰ ὀμιλοῦσι διὰ τῆς γλώσσης τῶν νομιζομένων θεῶν τοῦ Ὀλύμπου, ὁσάκις τὰ οὐράνια εὐφραίνόμενα ἐγάλλοντο διὰ τὴν δόξαν τοῦ ἀληθοῦς Θεοῦ τοῦ Γολγοθᾶ· Ἡ γλῶσσα ἣτις ἐβύβησε τὸν ἀνθρώπου τῆς πνευματικῆς ἐκλεκτικότητος καὶ τῆς ἠθικῆς εὐγενείας, ὁποῖον οὗτος ἔχων ἀφειρητὴν τὸν Πανένμητον ἐκεῖ τῆς Σοφίας βωμόν, ἀνήρχετο εἰς τὰ ὕψη καὶ ἐξιδανικεύετο καὶ ἀπεθεοῦτο εἰς τοὺς αἰθέρας, ἵνα ἐγγύτερον ἀντιληφθῇ τὴν ἀθανασίαν καὶ βαθύτερον εἰσδῶσῃ εἰς τὰ ἀνεξιχνίαστα καὶ ἀνεξερευνήτα μυστήρια τοῦ ἀνεσπέρου μεγαλείου· ἡ γλῶσσα τῶν ἁρμονιῶν, τῶν ψαλμῶν, τῶν λάμψεων, τοῦ λυρισμοῦ, ἡ φιλοτεχνήσασα καὶ τὸν χαιρετισμὸν τῆς Γῆς ὄν παραξηλοῦσα ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ μετεβίβασε διὰ τῆς φωτεινῆς διανοήσεως εἰς τὴν ὑπερτέραν μακαριότητα· ἡ γλῶσσα, ἣτις διεμήνυσεν εἰς τὰ σύμπαντα τοὺς ἱεροὺς τῆς ἀνθρωπότητος πόθους, καὶ ἐπικοινωνήσασα μετὰ τῶν οὐρανόων διὰ τῆς ἀρχαγγελικῆς χορείας διεσάλπισε τὴν ἱκετήριον δέησιν τοῦ γηίνου ὀλολυγμοῦ, φωνοῦσαν: Ἐπινεύσατε ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἐπισκέψασθε τὴν παντλήμονα καὶ παρακαλούμενην Οἰκουμένην, ἣν συγκρατεῖ ἡ προχριστιανικὴ προφητικὴ κατῆχησις τῆς ἀπείδοδος φιλοσοφίας, ἐν μέσῳ τοῦ πολυθεϊκοῦ μονοθεϊσμοῦ τῶν πιστῶν τῆς Παλλάδος!

Ἡ γλῶσσα τοῦ κάλλους καὶ τῶν μουσοπλήκτων συνθέσεων πρὸς τὸν πανίερον ἐκεῖ ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς, ὅστις πρὸ χιλίων ἐννεακοσίων τριάκοντα ἐτῶν ἐδέχθη καὶ τὴν ἀπλήρησιν τῶν μυστικῶν παλμῶν ἐνὸς ἀγνώστου Ἐπισκόπου περιερχομένου τὰ ἱερά ἐκεῖ σεβάσματα καὶ ἐκεῖθεν ἀτενίζοντος πρὸς τὸν κυανόλευκον οὐρανὸν εἰς τὸ ἄπειρον. Ἐπισκέπτου, ἀγνώστου τῆ νυμφοστόλῳ κοινωνίᾳ τῶν ἀθηναϊκῶν στεφανηφοριῶν, ἀλλὰ διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ ὑποίου χρησμολογικόν τι προμάντεμον τοῦ εἰς τὰ ἄδυτα τοῦ Παρθενῶνος ἱεροουργοῦντος ἱεροφάντου μυχίως θὰ συνεχίναι τὸν ἀσάλευτον τοῦτον τῆς Κεκροπίας πάλλευκον σηκόν, οὐ καὶ αὐτοὶ οἱ ὀγκῶδεις κίονες ἐμψυχούμενοι προσέδιδον τὴν ἐπίδρασιν ἐνὸς μυστικοῦ, οὐ ἐγένοντο μέτοχοι, τοῦ ἀγνώστου Θεοῦ!

Ἐάν δὲ ἡ γηραὶά Ἱστορία ἀπεφασίζε ποτε νὰ λοκαλύψῃ τὰ ἀπόρητα τῶν ἀνιστορητῶν αὐτῆς αἰωνοδρομιῶν, συμπληροῦσα κενὰ τινα ἐν τῇ ἀφηγησίᾳ τῆς θαυματογονίας, θὰ ἐνεφάνιζε τὸ περιοῦσιν τοῦτο ἔθνος, τὸ ποιοῦν τοὺς καρπούς αὐτοῦ, ἐμπνεόμενον, ἐνισχυόμενον, διαθερμαινόμενον ὑπὸ τῆς πνοῆς τοῦ Παρακλήτου ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ καρδίᾳ τῆς θρησκευτικῆς του ζωῆς, ὡς ἐάν ἡ σιωπῶσα αὕτη (ἡ Ἀκρόπολις) μεγαλοουργία καὶ ὁ σιγηλὸς οὗτος μικρογραφικὸς ὄγκος τοῦ πολυῦμνητου Πάγου ὀμιλοῦν διὰ τῆς ψυχῆς τῆς Ἱστορίας, τινα θάπεκαλύπτοντο ἀράγε πρὸ ἡμῶν τῶν δειλαίων προσκυνητῶν τῶν;

Καὶ ὁ ἄγνωστος ξένος, ἀντικρύσας τὸν βωμόν τοῦ Ἀγνώστου Θεοῦ, συνησθάνθη τὴν ἀνάγκην νὰ ὑποβοηθῆσῃ τὸν ἐν τῇ νέᾳ πίστει ἀναβιοῦντα Ἀττικισμὸν, οὐ πρὸ τινος ἢ Πυθίας διαίσθησις, ὁποῦν ὁ ζοφερός Φοῖβος τὸ πένθος ἐξήγειρε τῶν ὑπερκοσμίων, ἀεερόραγῃ ὡς βαθὺς στό-

ἡμῶν
ἡμῶν
ἡμῶν
ὅτι
ἡμῶν
ἡμῶν
ἡμῶν

νος δυσπρόνου πόνου φωνήσασα «ἄγνωστος πάσχει Θεός»!

Καὶ ὁ Θεὸς οὗτος οἶκος οὐδέποτε ἔμεινεν ἄρημος, ἀφοῦ ἐν αὐτῷ συνεπήχθη ὁ σταθμὸς τοῦ οὐρανοῦ ἐλεύσε· ἐκεῖ, ἔνθα μέχρι τῆς αἰῶν, μέχρι τῆς συντελείας τῶν αἰώνων, ὁ νόμος τοῦ ὑπερτάτου σεβασμοῦ ἐποχρεοῦται διὰ τοῦ νόμου τῆς Πολιτείας νὰ προλαμδαῖνη τὰς βεβηλώσεις τῆς ἀνθρωπίνης ἐπάρσεως ἐξυγουμένης, καὶ μίᾳ ἀπηγορευμένη ζωῇ νὰ τηρῇ ἀκηλίδωτον το ὑπερθεῖν αἰθέριον τμήμα, ἀφοῦ ἐκεῖθεν συντελεῖται ἡ ἐπικοινωνία τῆς γῆς μετὰ τοῦ οὐρανοῦ! ἄγνωστος νὰ διατηρῆται ὁ αἶθερ ὑπὲρ τὸ ἀθάνατον Ἰερὸν, ὁπόθεν ἐξήρθη καὶ ἐπήρθη ἡ ἀνθρωπίνη μεγαλειότης, ἐξιδανικευομένη!

Ἐπὲρ τὸν Παρθενῶνα οὐδέν! Μόνον ὁ μακάριτατος Θεός!

Τοῦτο ἐδογματίσθη διὰ τοῦ ἑλληνος λόγου καὶ τοῦ οἰστρηλάτου νοός, καταπλήκτου ἐν τῷ ἱλίγγῳ ἀνευρίσκοντος τὰ ἴχνη τῆς διελεύσεως τοῦ ἀνάρχου, καὶ μεταδίδοντος τὰς ὑπερφρεῖς ἐντυπώσεις τῆς ἀλλοῦ χώρας τῶν θεῶν εἰς τὴν μετέπειτα πατρίδα τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ!

Καὶ διὰ τοῦτο στεροῦμενοι τῆς εὐτυχίας τοῦ νὰ κατανοήσωμεν προσορκόντως καὶ ἐπαρκῶς ἀντιληφθῶμεν τὰς μεγαλειώδεις ταύτας θεωρίας, ὡς ἀναλάμψεις καὶ συμβολικὰς ἀπεικονίσεις τῶν ὄρατῶν ἀγνώστων, καὶ τῶν νοητῶν ὑπεργείων, παραμένομεν ἄφωνοι προσκυνηταὶ τῶν ἀπινδαλματώσεως, τεθαμβωμένοι πρὸ τοῦ ἁγίου του φωτός.

Φῶς ἐκεῖ (Ἄρ.θ. 1) ἄσβεστον καὶ αἰώνιον· φῶς ἐνταῦθα (Ἄρ. Παγ) ἀθάνατον καὶ πανίερον φῶς ἐξ ἀνατολῶν, ἀνέσπερον καὶ ἀειλαμπές.

Καὶ ἡμεῖς, πανόλβιοι λαμπαδοῦχοι ἐν τῇ τελετῇ ταύτῃ μιᾶς εὐφροσύνου ἀναστάσεως, προσκαλοῦμεθα δάφνην καὶ κότινον ἐπὶ τῶν ἀρείων βράχων προσκομιζόντες, ὄγισμον Ἰορδάνου, καὶ μῦρα Κασταλίας, καὶ νάμα Ἀλφειοῦ, καὶ δρόσον Ἀερμῶν περιχέοντες, καὶ μυρσίνην Γεθσημανὴ καὶ κλάδους ἱερῶν ἐλαίας περιχέοντες καὶ τοὺς ἐπινικίους ὕμνους ᾄδοντες, καὶ τοὺς παιᾶνας ψάλλοντες, καὶ τοὺς αἴνους μέλλοντες, καὶ τὰ διθυραμβώδη ἐλεγεία ἀπαγγέλλοντες, ὕμνολογήσωμεν τὴν πανηγυριζομένην ἀλήθειαν ἐν τῇδε τῇ Πατρίδι τῆς Ἐλευθερίας.

Χριστός, Ἑλλάς! ἦτοι Ἀλήθεια, Ἐλευθερία! Δυὸς ἀθανάτου ζωῆς ἐν τῇ αἰωνιότητι τῆς ἰδέας, ἐν τῷ ἀκαταλήπτῳ τῆς Δυνάμεως, ἐν τῷ ἀσυλλήπτῳ τῆς Πνευματικότητος, ἦτις ἐξεχύθη ἀπὸ τὴν θεῖαν ἀρχὴν τοῦ πρώτου εἰς τὸ ἀσάλευτον τέγμα τῆς δευτέρας.

Ἐνταῦθα! Ἐναντι τῆς Πνευκός, εἰς τοὺς πρόποδας τῆς Κερρωπίας Σιών, καὶ ἐπὶ τοῦ Ἄρειου Πάγου, κυριαρχοῦμεν ὡς κτήτορες καὶ προνομιούχοι γόνοι, ὡς πρωταθληταὶ καὶ ἀθλοφόροι, ὡς πατέρες καὶ τέκνα, ὡς συνεδροὶ τοῦ ὑπερτάτου Συμβουλίου ἐν τῷ κέντρῳ τῆς πνευματικῆς ζωῆς, ἀ συναγώνιστοι καὶ ἀκατάβλητοι, πρωτοστάται καὶ πρωτεργάται, ὑπὲρ τοὺς χουσοτόρους ὄγκους οἰασθήσασα χλιδῆς, ὑπὲρ τὰς ἀκατασκέτους λαίλαπας ἀτιθάσσων φαλάγγων, ὑπὲρ τὰς χαμαιζήλους τῆς φιλοπρωτίας ἐπάρσεις καὶ τὰς ποικιλωνήμους θρησκευτικὰς θεωρίας τῶν δυσωνόμων νέων σταυροφοριῶν τῆς κραιπαλοῦσης σοφιστίας.

Ἐνταῦθα! στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου καὶ ἐν εὐρίην ἀρούσσομεν μὴ εἰς κέντρα λακτίζοντες, ἀλλὰ τὴν κατυγαζομένην φαντασμαγορίαν ἐν τῇ χαρμωσύνῳ ἀνα-

παραστάσει προσκυνούντες, διότι αἴρεται ἡ πολύπνη αὐλαία καὶ ἡ φασεφόρος ἐπιφαινομένη ἀνάμνησις πτάσσει τὴν σκηνὴν τῶν οὐραίων οἰωνῶν εἰς εἰκόνας πάλου ἀρχαιοπρεπείας· καὶ ἰδοὺ, λευκοπώγωνες καὶ βάσμοι τῆς θέμδος ἱερούργοι παρακάθηνται ἐν τῷ πούτῳ μετὰ τῶν τῆς Πολιτείας τιτλοῦχων· οἱ ἀρχοὶ μετὰ τῶν ἱεροφαντῶν, οἱ τοῦ Λογίου Ἐρμῶ καὶ Φιλοσοφίας ἄριστοι, λαμπαδοφάνεις μύσται τῶν ἐξεσεων, μετὰ τῶν ἐπιλεκτῶν λογείων, οὐχὶ ἀργοσχό· ἀλλὰ σπουδαῖοι τὰ κράτιστα βουλευομενοὶ περικυκλωτὸν παραδόξον Ἰουδαῖον, τὸν ἀγνωστον ξένον, τὸν χθέως μεμαντευμένον ἐπισκέπτῃν, τὰ κατ' αὐτὸν ἠπυθανόμενοι, καὶ διὰ τὰ ὑπὲρ αὐτὸν διερωτῶντες.

Καὶ οὗτος, μέγας πρόδρομος μιᾶς νέας ζωῆς, τέλει κύριος τῆς ἀποστολῆς του, κάτοχος ὑπερήφανος τῆς νάμεως, τοῦ κύρους, τῆς ἐπιλογῆς καὶ τῆς πεθογνωρίζων, ὅτι ἀπευθύνεται εἰς τοὺς ἐνθουσιασάντας πτὸν οὐρανόπεμπτον διδάσκαλον του, εἰς τὸ νὰ σνήση «Νῦν ἐδοξάσθη», καὶ μὴ ἀγνοῶν, ὅτι εὐρίσκει ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τοῦ πνεύματος, ἀλύγιτος καὶ εὐθηνῆς, ἀπαστράπτων ἐν τῇ ὄρατῃ παραστατικότητι ἀνδρισμοῦ, ἀπαράμιλλος εἰς συναρπαγὴν καὶ ἀποστόμα ἐπιγινώσκων τὰ ἑαυτῷ ἀνήγοντα προνομιούχα ἐφόπιτὰν καὶ γίγας ἐν ἡρωϊκῇ μορφῇ, ἀγνωστος πρὸ τῶν γνωστῶν, ἀλλὰ γνώστης τῶν ἀγνώστων, σειμοπλήτης συνδονεῖ, συνατράσσει τὴν ἀθηναϊκὴν ὀμήγυριν.

Ἐκάστη τοῦ λέξις καὶ εἰς ψαλμός! Ἐκάστη του φράσ προκαλεῖ καὶ ἐν ἐπιφώνημα· μαγνητίζει· καὶ ἡ φάτου εἰσδύουσα εἰς τὰ ἔγκατα τοῦ Ἀθηναϊκοῦ ὄργανισμοῦ διεγείρει τὸν πυρετὸν τῆς εὐπαθείας.

Ἐμφανίζει τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον· ὀμιλεῖ ἐξ ὀνματος τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τοῦ Ἄδου· κελადήματα ἀφῶνων, μουσοργικὸι ἐνθουσιασμοὶ καὶ ἐναρμονήσεις λυκῶν μελῳδιῶν ἐνόμιξέ τις, ὅτι ἀπετέλουν μίαν γόσησόνθεσιν ὑπερφυσικῶς κατακλιθεῖσαν καὶ ἐλκῶουσαν.

Ἐπόσχηται μέλλοντα βίον· ὑπόσχηται κατάργησιν τῶν ἰσχυρῶν ὑπόσχηται ἀνάστασιν νεκρῶν· ὑπόσχηται αἰώνιο φῶς καὶ ὀλβιότητα· ὑπόσχηται ἀθανασίαν!

Ὅσαί τῇ ἀθηναϊκῇ φιλοσοφίᾳ! Ἡ ψυχὴ τοῦ ἄστυ συγκινεῖται· καὶ ὁ σοφὸπλήκτος μουσοτραφῆς ἀθηναῖος συνατράσσειται· δὲν τολμᾷ ν' ἀποδοκιμάσῃ, νεναρμένος ἐν τῷ μεγαλείῳ τοῦ μεγαλοουργούντος γόητος· ἀπασ· ἀλλὰ δὲν κακίζει τὸν καινὰ δαιμόνια εἰσφέροντα· ἐκπλητεται, ἀλλὰ δὲν δυσαρρεστεῖται· ἀπὸ τὰ ὕψη ἐκεῖνα ἡ Παλάς σόννουσ παρακολουθεῖ τὸν Μουσογέτην· καὶ ἡ Νῦσ συνεπτογμένησ τὰς πτέρυγας ἔχουσα ἠδύνηται ἐν ἔσασει ἀπὸ τῆν ἠγῶ τῶν θεῶν φθόγγων. Ὁ τάφος τοῦ ρεχθέως ἡρεμος, καὶ τὸ φάσμα τοῦ Ἄρεως καὶ Ποσειδῶνος, διαγραφόμενον ἐπὶ τῶν κλιτῶν τοῦ ἱεροῦ ἐκεῖν βράχον, ἀντιπαρόσχηται, ἀφανίζόμενον.

Ὁ Ἄρειος Πάγος φρίσσει· αἰσθάνεται διατροπούμεν τὰ στήθη του, καὶ παρὰ τὰ ἴχνη τῆς ἀρχαίας τριαιῆς προφητικῆς τὴν ἁγίαν Τριάδα προμαντευσάσης, ἐμπλήνον ἐν αὐτοῖς τὸ τίμιον σύμμιλλον τοῦ ἀθανάτου θεοῦ βῶν· καὶ δέχεται τοῦτο ἀπόνως, ὥσει νὰ ἐγκαλοπῶται θαυματοποιῶν σφρίγος τῆς θεῖας δυνάμεως!

Ὅδὲν πλέον ἐξόφωται τε καὶ σεσάλευται· τὸ φῶς τῆ ἐστὶν τῶν φωτῶν ἀναζωπυροῦται! Ἐπιφοίτησις πνματος θεοῦ διαθερμαίνει τὴν ἐξάλλον διανοητικότητα,

ως καταλήγει εἰς μίαν ἀπάρνησιν καὶ μίαν ἐκδοχὴν· ἐπὶ τοῦ Ἀρείου τούτου Πάγου διαzeugνύεται πλέον ἢ ὑπόθεσις μετὰ τοῦ θετικισμοῦ ὁ ὑπολογισμὸς μετὰ τῆς πράξεως, ἡ θεωρία μετὰ τοῦ ἀξιώματος· ἀκατάσχετος ἡ πειθὼ καταλάσσει τὸν χάλυβα· ὁ γρανίτης συντριβεται καὶ ἡ ἀμφιβολία λιποψυχοῦσα μεταλαμβάνει τῆς ἀχράντου πνοῆς τῆς ἀποκαλύψεως!

Καὶ ὁ ρήτωρ ἀκτινοβολεῖ ὡς ἔμφυχον εἶδωλον ἐν τῇ ψυχῇ εἰδωλολατρεῖς καὶ φέγγος θεῖον τὸν περιβάλλει ἀφροαιρόμενον ἐν τῇ δυνάμει του.

Καὶ ὁ Διονύσιος, ἀντιπρόσωπος τῆς καταπλήξεως, δηλοῖ ἐξ ὀνόματος τῆς ἀθηναϊκῆς ψυχῆς ὅτι ἀποδέχεται τὴν πίστιν τοῦ ἀθανάτου βίου, καὶ ἐν μέσῳ τῶν δακρύων τῆς συντριβῆς καὶ τῆς ἰαχῆς, διὰ τὴν ἐξουθένωσιν τῆς νεκρότητος, ὁ δαυμόνιος ρήτωρ ἀποκαλύπτεται!

Εἶναι ὁ μαθητὴς τοῦ περικλεοῦς Ναζωραίου! εἶναι ὁ Σαουλ τῆς χθὲς καὶ ὁ θριαμβευτὴς τῆς σήμερον! εἶναι ὁ μέγας ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν, ὁ Παῦλος!.

Εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας τὸ ὄνομά σου, τροπαιοφόρος ἀρχάγγελε! Ὁ Ἄρειος Πάγος ἔστω σοὶ ὁ φωνογράφος τοῦ ἀληθινοῦ ἐκείνου διαγγέλματος σου πρὸς τὸν κόσμον ὅλον· καὶ τῇ σιγῇ ταύτῃ ἔπρεπεν οὐχὶ νὰ ἰστάμεθα, ἀλλὰ γονυκλινεῖς νὰ ἐνωτιζώμεθα τῆς θείας σου φωνῆς, καὶ δὴ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ὅτε χαιρόντες ἀναμνησκόμεθα, ὅτι ἡ σαγήνησις τῆς Οἰκουμένης συνετελέσθη διὰ τῆς πνευματοφόρου ἐκείνης χορείας τῶν κλειῶν τῆς Ἰουδαίας ἀλιέων, καὶ ὅτι ὁ θρίαμβος οὗτος τῆς ἀθανάτου νίκης στεφανώνει τούτους ἑσαεὶ εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας, ἥτις ἐστερεώθη ἐπὶ τοῦ μαρτυρικοῦ αὐτῶν αἵματος· θεοφράδιμονες οὗτοι θεοφόροι καὶ θεήλατοι πατέρες, θεοφεγγεῖς καὶ θεοδόχοι ἀπόστολοι, μεγαλύναντες καὶ μεγαλυνθέντες, δοξάσαντες καὶ δοξασθέντες, ἀπαθανάτισαντες καὶ ἀπαθανατισθέντες ἐν τῇ ἀνεσπέρῳ δόξῃ τοῦ Εὐαγγελικοῦ νόμου, ἀπινδαματίσθησαν ὡς οἱ αἰώνιοι τιτροῦχοι, ὡς οἱ μεγαλοφρονηματῖαι κήρυκες καὶ φωστῆρες καὶ ἐρμηνευταὶ τῶν παναχράντων τοῦ Σωτῆρος ἀληθειῶν.

Καὶ ἰδοὺ διατὶ ἡ ἀγῆρως μνήμη των εἶναι τὸ ἀδιάφθορον γέρας τοῦ μεγάλου ἀγῶνος, ὅπερ ἐν τῇ σαγήνῃ θεοῦ οἰκουμένη παρέμεινεν ὡς ἀειθαλῆς ἐκκλησιαστικῇ μεγαλειότης· στεφανφόροι ὕμνοδοί, διδάσκαλοι καὶ πατέρες παρέμειναν καὶ παραμένουσιν ὁσάλευτοι στύλοι, ἐφ' ὧν ἐδοξάζεται ἡ χριστιανικὴ καθόλου πολιτεία, ἡ τὰ μέγα τιμα καὶ πανευκλεῖα ὀνόματά των εὐγνωμόως μνημονεύουσα καὶ πανευφῆμως εὐλογοῦσα.

Ἡ Πολιτεία, ἦν ἰδρυσας καὶ ἐθεμελίωσας ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελίου σου, Σὺ, Θεέ μου!

Θεέ τοῦ Γολγοθᾶ! Θεέ τοῦ Ἀρείου Πάγου!

Ἐπίνευσον ἀπὸ τοῦ μελανοῦ σου τούτου θρόνου, ἐνθα ἡ γῆ τῶν συμφορῶν ἐναπέθεσε τὴν ἀνθρωπίνην σου μεγαλειότητα, καὶ ἀνάστα ἐν τῇ μακαρίᾳ θεότητι σου, καὶ ἴδε καὶ ἐπίσκεψε τὴν προσκυνουσάν σε ἑλληνικὴν Ἀνατολήν, καὶ ἐν τῇ ἀναβιούσῃ ἐν τῇ πίστει σου πανοδύρτῳ Ἑλλάδι, δὸς τὴν χάριν τοῦ θεοῦ σου ἐλεύσεων καὶ αἰθῆς ἀπὸ τοῦ σταυροφόρου τούτου Ὀλύμπου σου, «Νῦν ἐδοξάσθη»!

Θεέ τῶν αἰώνων οἰκτιρῶν! Λάμπρον ἡμῖν ὡς φεγγαβολοῦσα Μακαριότης, καὶ ἐνίσχυσον ἡμᾶς, ὡ ἀσπάσιον τῆς ἀληθείας κλέος, ἵνα κατανοήσωμεν τὸ ἀκτινοστόλι-

στον τοῦτο θέαμα τῆς υπερτάτης Ἰδεολογίας, ἐνθα πάγκαλος καταυγάζεσαι ὑπὸ ἑλληνικὸν οὐρανόν, παρὰ τὴν σιγῶσαν, ὡς Σὺ, προγονικὴν μεγαλοφυγίαν.

Στήριξον ἐν τῷ ὀνόματι σου τὴν παντλήμονα ταύτην πρωτεύουσαν τῆς Ἀνατολῆς, δεινῶς κλυδωνιζομένην, καὶ διὰ τοῦ πανευφημουμένου ἀποστόλου σου ἐνίσχυσον αὐτὴν ὑπὲρ τοῦ Εὐγγελίου σου ἀγωνιζομένην!

Καὶ ἦδη· δὸς ἡμῖν καὶ ἄλλα δάκρυα τῇ σιγῇ ταύτῃ, διὰ τὴν ἱερὰν σπονδὴν τῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν μεγαλάνυμον τοῦτον πατέρα τῶν Ἀθηνῶν!

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Καθῆκον ἐπιτακτικόν.

Ὁ «Σύνδεσμος τῶν Θεολόγων Καθηγητῶν» τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσως διεβίβασε πρὸ τινος πρὸς τοὺς ἀνὰ τὸ κράτος θεολόγους καθηγητὰς ἐγκύκλιον, ἐν τῇ ὁποίᾳ, σὺν ἄλλοις, ἀναπτύσσεται καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ Συνδέσμου. Ἐκ τῆς ἐγκυκλίου ταύτης λαμβάνοντες ἀφορμὴν προαγόμεθα νὰ συστήσωμεν πρὸς πάντας τοὺς ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα θεολόγους ὅπως σπεύσωσι νὰ ἐγγραφῶσι μέλη τοῦ Συνδέσμου, ἵνα ὁ σκοπὸς αὐτοῦ ἐπιτευχθῇ καὶ ταχύτερον καὶ ἀρτιώτερον. Σήμερον δὲν ὑπάρχει ἄτομον μὴ ἀποτελοῦν ὀργανικὸν μέλος τῆς ὁμάδος, εἰς ἣν καθ' οἰονδήποτε τρόπον ἀνήκει, διότι μόνον ὡς ὁμαδικὴ τελεσφορεῖ ἡ δύναμις ἐν τῇ ἐπιδιώξει τῶν σκοπῶν οἰασδήποτε συνομοταξίας. Ἐφ' ὅσον δὲ δὲν ὑπάρχουν σκοποὶ εὐεργετικώτεροι καὶ διὰ τὰ ἄτομα καὶ διὰ τὴν κοινωνίαν, εὐγενέστεροι καὶ ὑψηλότεροι τῶν ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου τῶν θεολόγων ἐπιδιωκόμενων, εἰς οὐδένα τῶν θεολόγων ἐπιτρέπεται νὰ μειοῖ τὸ καθ' ἑαυτὸν τὸ μέγεθος τῆς δυνάμεως τῆς συνομοταξίας του καὶ νὰ στερῇ τὴν κοινωνίαν ἐκείνου τὸ ὅπολον ὁ ἴδιος ἐπεδίωξε, καὶ ἔλαβεν ἀκριβῶς διὰ νὰ τὸ χρησιμοποίησῃ ὑπὲρ τοῦ κοινῶν καλοῦ κατὰ τὸν καρποφορώτερον τρόπον. Τοῦτο τὸ καλόν, ἦτοι ἡ τόνωσις τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος καὶ ἡ ἠθικοποίησις τοῦ λαοῦ διὰ τε τῶν γνώσεων καὶ τῆς πράξεως, εἶνε πλήρες καὶ τέλειον μόνον ὅταν γίνεται διὰ τῆς συμπράξεως μετὰ τῶν συναδέλφων ἐν κοινῇ ἀλληλεγγύῳ συνεργασίᾳ.

Τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν.

Μία τῶν ἐναργεστέρων ἐνδείξεων τῆς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη συντελουμένης θρησκευτικῆς ἀναζωογονήσεως εἶνε καὶ ἡ θρησκευτικώτερα τριπλῆ ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ, ὅπου μέχρι πρὸ τινος ἐκυριάρχουν ἀπολύτως μόνον τὰ ἔθνικα καὶ πολιτικά διαφέροντα. Ἐν τῷ Ἰνστιτούτῳ Μάζαρυκ ἐδόθη πρὸ τινος σειρὰ διαλέξεων περὶ τοῦ προσώπου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐξ ὧν προκύπτει ὅτι σήμερον τὸ ζήτημα τῆς θρησκείας περιλαμβάνεται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Ἐνδεικτικῆς τῆς νέας ταύτης τῶν πνευμάτων τροπῆς εἶνε καὶ ἡ

Ίδρυσις τῆς «Revue Chrétienne», θεολογικοῦ περιοδικοῦ τῆς μάλλον οἰκουμενικῆς χριστιανικῆς μορφῆς, ἀποσκοποῦντος εἰς τὴν ὅσον τὸ δυνατόν πληρεστέραν κατανόησιν τοῦ χριστιανικοῦ νοήματος πασῶν τῶν χριστιανικῶν ὁμολογιῶν. Ἐπὶ πλέον τὰ σωματεῖα τῶν διδασκάλων ἔχουσιν ἀπεριφραστῶς ἀποφασισμένα ὑπὲρ τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας ἐν τοῖς σχολείοις. Ἐδ' ἄλλοτε καθαρῶς πολιτικῆ καὶ δυναμικῆς διὰ τὴν ἔρησκείαν ἐννοία τῆς λέξεως «χριστιανός» σημασῶν ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς ἀληθοῦς αὐτῆς σημασίας.

Πέρα τῶν πεδίων.

Περὶ λίγοντα τὸν παρελθόντα Ἀπρίλιον συνεκροτήθη ἐν Potsdam συνέδριον τῶν θηλέων «πιστορῶν», τὸ ὁποῖον διεκήρυξε τὸ δικαίωμα αὐτῶν ὅπως ἰερούργωσι καὶ τὴν Θεῖαν Εὐχαριστίαν. Ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ συνεδρίου φέρεται ὅτι ἀνάγκη νὰ ζωογονηθῇ ἡ ἱερατικὴ διακονία τῆς παραδόσεως πληρυνμένη ὑπὸ νέου πνεύματος, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ τῇ ἐμπνευσθῇ ὑπὸ τοῦ γυναικείου ἱερατείου. Προτεσταντικὸν περιοδικόν, σχολιάζον τὴν ἀντίληψιν ταύτην, παρατηρεῖ ὅτι, βεβαίως, δυνατόν αἱ γυναῖκες, εἰσβάλλουσαι εἰς τὰ μέχρι τοῦδε ἀποκλειστικῶς ἀνδρικὰ ἔργα, νὰ δύνανται νὰ ἐμφυσήσωσιν εἰς τὰ ἐπαγγέλματα αὐτὰ νέον πνεῦμα. Δὲν εἶναι ὅμως μέχρι τοῦδε ἀποδεδειγμένον ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦτο εἶνε καλλίτερον τοῦ ἀνδρικοῦ. Ὑπάρχουσι πολλοὶ ἄρρενες φεμινισταί. Ἄλλ' ἡ ἐποχὴ μας ἀπαιτεῖ ἰσχυροὺς ἀνδρικοὺς, μὴ ὀρθωδοῦντας πρὸ τῶν σκληρῶν ἀγώνων. Τίνα ὅμως σχέσιν δύνανται νὰ ἔχωσι τὰ σχόλια ταῦτα τῆς «Reformierte Zeitung» πρὸς τὴν ἐν λόγῳ ἀξίωσιν τῶν γυναικῶν, ὅταν ὑπάρχουσι σαφεῖς κατ' αὐτῆς ἀντενδείξεις ἐκ τῆς ἀγίας Γραφῆς;

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ παρελθόντος Σαββάτου ἡ Δ. Ἱερὰ Σύνοδος ἐκάλεσε δι' ἐγγράφων αὐτῆς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Μαρωσίας κ. Ἀνθιμον ὅπως ἐντός τριῶν ἡμερῶν παραιτηθῇ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὄργανισμοῦ Διοικήσεως Ἐκκλησιαστικῆς Περιουσίας καὶ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Σπάρτης κ. Γερμανὸν ὅπως ἐντός τῆς αὐτῆς προθεσμίας παραιτηθῇ τοῦ Συμβουλίου καὶ ὁπέλθῃ εἰς τὴν Μητροπολιν αὐτοῦ. Ἀμφότεροι ἐντός τῆς ταχθείσης προθεσμίας ἐγγράφως ἐδήλωσαν συμμόρφωσιν πρὸς τὴν διαταγὴν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὃ δὲ Σεβ. Σπάρτης ἐξήγησεν ἄδειαν ἑξαήμερου παραμονῆς ἐν Ἀθήναις ἥτις καὶ ἐχορηγήθη αὐτῷ.

Αἱ δὲ διεξαγόμεναι ἀπὸ ἡμερῶν συνομιλίαι τοῦ Μικ. Ἀρχιεπισκόπου καὶ τοῦ Σεβ. Τρίκκης καὶ Σιγῶν ἐκ μέρους τῆς Ἱ. Συνόδου μετὰ τῆς Κυβερνή-

σεως, διευκολύνθησιν ἐκ τῆς παραιτήσεως τῶν δι' Ἀρχιερέων, προσέλαβον ὁριστικὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν παρελθούσαν Ἀσπύραν, ἐπὶ τῇ βάσει ὑποβληθέντος εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας γοαπτοσημειώματος τοῦ Μικ. Ἀρχιεπισκόπου ἐν ᾧ διατυποῦντο αἱ ἀπόψεις τῆς Ἐκκλησίας πρὸς διευθέτησιν τοῦ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Πολιτείας ζητήματος Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας διεβίβασεν τὰς ἀπόψεις ταύτας πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, ἀπελευθερία δὲ τῆς συνεπιθέσεως ταύτης ἐπέθεξεν ἡ ἐκτετατὴ τῶν κ. Ὑπουργῶν τῆς Παιδείας διαβιβασθεῖσα τὴν ἀπόψιν τῆς Ἱερέως πρὸς τὴν Σύνοδον.

Κατὰ τὴν ἐγγράφω ἀναφορᾷ τῶν οὐσιαστικῶν σημειωμάτων Μαρωσίας καὶ Σιγῆς διὰ θέλον ἂν ἴσῃ τῶν συνεδριῶσεων τοῦ κεντρικοῦ συμβουλίου τοῦ γεννητοῦ διοικήσεως ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσῃ ὅπως ἡ διαρκὴς ἰερὰ σύνοδος προτείνῃ δύο ἀρχιερατικὰ μέλη ὡς τακτικά καὶ δύο ἀναπληρωματικά, εἰς τὸν διορισμὸν τῶν ὁποίων, συμφωνῶς πρὸς τὸν νόμον 4786, θελεῖ εὐχαρίστως προβῆ τὸ πουργικὸν συμβούλιον.

Ἐπιθυμῶ ἐπίσης νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν διαβεβαίωσιν τόσον σαφῶς παρασχεθεῖσαν καὶ διὰ τῆς ἀπαντήσεως κ. προέδρου τῆς κυβερνήσεως ὅτι κατὰ τὴν προσηλθῆσιν τῶν Βουλῶν θέλουεν εισηγηθῆ ἐκεῖνας τὰς τροποποιήσεις τοῦ νόμου 4684, τῶν ὁποίων ἡ ἀνάγκη ἦθελεν ἐκ τῆς εφαρμογῆς διαπιστωθῆ. ἐν πόσῃ δὲ περιπτώσει τὴν καθήκον τοῦ νόμου 4786 σχετικῶς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῶν κεντρικῶν μελῶν, ἐφ' ὅσον ἄλλοτε, εὐτυχῶς, παρῆ καὶ ὁ λόγος τῆς ψηφίσεως τοῦ νόμου τούτου.

Θεωρῶ ἐπίσης σκόπιμον τὴν ἀποσαφήνισιν τριῶν σημείων τοῦ νόμου πρὸς ὑποκατάστασιν τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας αὐτῶν.

1) Ἡ κυβερνησις ἀναγνωρίζει εἰς τὸ κεντρικόν συμβούλιον πλήρως τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τοῦ ὄργανου πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τῆς εὐστοποποιήσεως, δικαιούται νεπὼς τοῦτο ἢ νὰ υπογράψῃ τὴν σύμβασιν μετὰ τὴν Ἐκκλ. Τράπεζαν ἢ νὰ μὴ υπογράψῃ ταύτην καὶ νὰ ἐπιδικαιωθῆσιν ὅρους ἄλλης τροπέης ἢ νὰ προτιμῆσιν τὸ ταπεινὸν δανείων καὶ παρακαταβληθῶν ἢ τὴν αἰκίαν τῶν δημοσίων κτημάτων.

2) Ἡ διάταξις τοῦ άρθρου 18 τοῦ νόμου 1684, ἡ ἠσθητικὴ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, ἐχτι προφανῶς τὴν ἐννοίαν ὅτι ἡ ἐκποίησις ὑπὲρ κοινοτήτων δασῶν καὶ βοσκήων, ἰσχύει μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς αἱ κοινότητες προέβησαν ἐπὶ ἑτη μισθῶν καὶ ἐφ' ὅσον τὸ κεντρικὸν συμβούλιον ἠθελε κρίνῃ ὅτι εἶνε ἀπαραίτητοι διὰ τῆς νάγκης τῶν μελῶν τῶν κοινοτήτων.

3) Ἐκ τοῦ πνεύματος τοῦ νόμου σαφῶς συνάγεται τὰ ἠγορημενοσυμβήματα καὶ τῆς ἐποπτείας δύνανται νὰ γένησιν καὶ γνωμοδοτήσῃ νὰ ὑποβάλλουν σχετικὰς μεμονωστηρικὰς περιουσίας.

Τέλος ἀνακινῶ ἔμειν ὅτι κατὰ τὴν συνεργασίαν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς τοὺς ὁποίους ἴδεσθαι τὴν οἰκτρὴν οἰκονομικὴν κατὰστασιν τοῦ κατὰ τὸν θάνατον γενικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου, τὸ ὁποῖον ἦτο βαρυνμένον μετὰ τῆς πολλῶν ἐξατομηθῶν καὶ ἐπὶ μακροχρόνιον καθυστέρει τῶν μισθῶν τῶν ἱεραρχῶν, ἀπερῆσθη, συμφωνῶς μετὰ τὴν ὑμετέραν ἐπιθυμίαν, ὅπως με-

δου ψηφισθῆ ὁ νέος ὄργανισμός καὶ καταστῆ οἰκονομικῶς αὐτάρχης, ἢ κυβερνήσις ἐγγυηθῆ παρὰ τῷ ταμείῳ δανείων καὶ παρακαταθηκῶν ἢ τῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος τὴν σίναψιν δανείου τοῦ ὄργανισμοῦ διὰ τὴν καταβολὴν τῶν μισθῶν τῶν μητροπολιτῶν, τῶν ἱεροκηρῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν μητροπολιτικῶν γραφείων.

Μετὰ σεβασμοῦ

Γ. Παπανδρέου

Ἡ Δ. Ι. Σύνοδος μετὰ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ τὰς σχετικὰς ἀνακοινώσεις τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου καὶ τοῦ Σεβ. Τρίκκης ἀπεφάσισεν ὁμοφώνως ὅπως ἀποδεχθῆ τὴν προτεινομένην ἰκανοποιητικὴν λύσιν τοῦ ζητήματος. Προέβη δὲ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ἀδριανουπόλεως καὶ Ἄρτης ὡς μελῶν τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὄργανισμοῦ Διοικήσεως Ἐκκλησίας, Περιουσίας, διὰ τὴν διανομένην καὶ τὴν προσεχῆ Συνοδικὴν περιόδον, καὶ συνώψισε τὴν ἐπιτευχθεῖσαν λύσιν ἐν τῷ ἑξῆς ἀνακοινωθέντι.

«Ἐν τῇ σημερινῇ συνεδρίᾳ τῆς Διαρκυῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καθ' ἣν ἀνεκοινώθησαν αἱ παραιτήσεις τῶν σεβασμιωτάτων μητροπολιτῶν Μαρωνείας καὶ Σπάρτης ἀπὸ τοῦ κεντρικοῦ συμβουλίου τοῦ νέου οἰκονομικοῦ ὄργανισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ σχετικῶν ἐγγραφῶν τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας, ἀπεφασίσθη ὅπως ὑποδειχθῶν ὑπὸ τῆς διαρκυῆς Ἱερᾶς συνόδου τὰ ἀρχιερατικά μὲλη τοῦ κεντρικοῦ συμβουλίου καὶ ἀρξῆται ἢ τακτικῇ τούτου λειτουργίᾳ.

Ἡ κυβερνήσις ἐν τῷ πόθῳ αὐτῆς ὅπως ὠφελήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν, κατὰ τὰς παρασχεθείσας βεβαιώσεις καὶ τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ ἐν τῇ πρὸς τὴν Διαρκῆ Ἱερὰν Σύνοδον τελευταίᾳ ἐπιστολῇ αὐτοῦ, καὶ τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας ἐν τῇ ἀνωτέρῳ ἐπιστολῇ ἀπεφάσισεν ὅπως κατὰ τὴν προσεχῆ σύνοδον τῶν Βουλῶν καταργήσῃ τὸν νόμον 4786 περὶ ἐκλογῆς τῶν ἀρχιερατικῶν μελῶν τοῦ κεντρικοῦ συμβουλίου, οὕτως ὥστε νὰ ἀφῆθῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν εἰς τὴν Διαρκῆ Ἱερὰν Σύνοδον κατὰ τὴν ἀρχικὴν τοῦ νόμου διάταξιν καὶ ὅπως εἰσηγηθῆ κατὰ τὴν προσεχῆ σύνοδον τῶν Βουλῶν ἐκείνας τὰς τροποποιήσεις τοῦ νόμου τῆς ρευστοποιήσεως, τῶν ὁποίων ἡ ἀνάγκη ἤθελε διαπιστωθῆ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ.

Ὅσαύτως ἡ κυβερνήσις ἐπαφίησεν εἰς τὸ κεντρικὸν συμβούλιον τοῦ νέου ὄργανισμοῦ ὅπως ὑπογράψῃ ἢ μὴ ὑπογράψῃ τὴν μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς σύμβασιν ἢ ἐπιδιώξῃ συμφερωτέρους ὅρους ἢ ἀναζητήσῃ ἄλλην τράπεζαν μὲ συμφερωτέρους ὅρους ἢ χρησιμοποίησῃ τὸ ταμεῖον παρακαταθηκῶν καὶ δανείων ἢ τὴν διοίκησιν τῶν δημοσίων κτημάτων τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, προσφερομένην νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν δωρεάν διὰ τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν, ἢ τέλος καθορίσῃ ἴδια ὄργανα τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ.

Ἐφ' ὅσον αἱ περὶ ἀνευ δημοπρασίας ἐκποιήσεως μοναστηριακῶν κτημάτων διατάξεις τοῦ νόμου φέρουν δυννητικὸν χαρακτήρα, εἰς τὸ κεντρικὸν συμβούλιον ἀπόκειται νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς ἢ μὴ ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

Ἐιδικώτερον δὲ ἡ κυβερνήσις ἐγγράφως ἐδήλωσεν εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ὅτι «ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 12 τοῦ νόμου 4684, ἢ ψηφισθεῖσα ὑπὸ τῆς Γερουσίας, ἔχει προφανῶς τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ ἐκποίησις ὑπὲρ κοινοτήτων δασῶν καὶ βοσκήων δὲ ἰσχύσει μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς αἱ κοινότητες προὔτηραν ἐπὶ ἑτὶ μισθῶται καὶ ἐφ' ὅσον τὸ κεντρικὸν συμβούλιον ἤθελε κρίνῃ ὅτι εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν μελῶν τῶν κοινοτήτων». Συμφώνως τῇ αἰτήσῃ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐν συμφωνίᾳ ἄλλοτε πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, τὰ ἡγουμενοσυμβούλια θὰ μετέχουν τῆς ἐποπτείας καὶ θὰ γνωμοδοτοῦν ἐπὶ τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων καὶ ἐπὶ πάσης σχετικῆς πράξεως.

Τέλος ἡ κυβερνήσις, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰς δυσχερείας τοῦ καταργηθέντος γενικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου, ἀπε-

φάσισεν ὅπως μέχρις οὗτου καταστῆ ὁ νέος ὄργανισμός οἰκονομικῶς αὐτάρχης, ἐγγυηθῆ παρὰ τῷ ταμείῳ παρακαταθηκῶν καὶ δανείων ἢ τῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος τὴν χορηγίαν προκαταβολῶν εἰς τὸν νέον ὄργανισμὸν διὰ τὴν καταβολὴν τῶν μισθῶν τῶν ἀνωτέρων λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας, τῶν ἱεροκηρῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων μητροπολιτικῶν γραφείων.

Ἐπίσης ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀποστάλη πρὸς ἅπαντας τοὺς μητροπολίτας τὸ κάτωθι τηλεγράφημα:

«Ἐυχάριστος γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἐπιτευχθείσης ἱκανοποιητικῆς λύσεως τοῦ ἀπασχολούντος τὴν Ἐκκλησίαν ζητήματος, ἐξελέγησαν τὰ ἀρχιερατικά μὲλη τοῦ κεντρικοῦ συμβουλίου ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Παρακαλεῖσθε δὲ ὅπως καὶ ὑμεῖς προεδρεύσητε τῶν τοπικῶν συμβουλίων πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου.

† Ὁ Ἀθηνῶν Χρυσόστομος.»

Οὕτως ἐγένετο ἡ διευθέσις τοῦ ζητήματος ἰκανοποιητικῇ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν. Αὐθημερὸν δὲ προσετέθη καὶ νέον εὐχάριστον γεγονός ὁπερ ἀνηγγέλθη ὑπὸ τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ διὰ τοῦ ἑξῆς ἀνακοινωθέντος:

«Ὁ κ. Δροσόπουλος, διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἐπισκεφθεὶς σήμερον τὸν κ. πρωθυπουργόν, τοῦ ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ζητηθεῖσα νὰ ἀναλάβῃ τὴν ρευστοποίησιν τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας, ἐξήτησεν ὡς ἀμοιβὴν τὰς πραγματικὰς δαπάνας, εἰς τὰς ὁποίας ὑπελόγησεν ὅτι θὰ ὑπεβάλλετο πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ταύτης Ἐφ' ὅσον ἐν τούτοις ἡ Ἱερὰ Σύνοδος εὐρίσκει ὑπερβολικὴν τὴν δαπάνην ταύτην ἢ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ, μὴ θέλουσα νὰ ὑποτεθῆ ὅτι ἐπέδιώξε νὰ κερδοσκοπήσῃ ἐν προκειμένῳ, δηλοῖ ὅτι ὅπως ἐξυπηρετήσῃ τὸ συμφέρον τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας τὸ ὁποῖον ἐπιδιώκεται διὰ τοῦ νόμου τῆς ρευστοποιήσεως, ἀναλαμβάνει εὐχαρίστως νὰ παράσῃ δωρεάν ἐπὶ μίαν τετραετίαν τὰς ὑπὸ τῆς σχετικῆς συμβάσεως προβλεπομένας ὑπηρεσίας. Ὁ κ. πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως ἐξέφρασε πρὸς τὸν κ. Δροσόπουλον τὰ θερμὰ συγχαρητήρια τῆς κυβερνήσεως διὰ τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς.»

Ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, συνήλθε τὴν παρελθούσαν Πέμπτην τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον Διοικήσεως Ἐκκλησιαστικῆς Περιουσίας, συμμετεχόντων τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ἀδριανουπόλεως καὶ Ἄρτης καὶ προέβη εἰς τὰς κάτωθι ἐνεργείας. Ἐξέλεξε ἀντιπροσέδρους τοὺς Μητροπολίτας Ἀδριανουπόλεως καὶ Ἄρτης, ἐξέλεξε ὡς σύτως Ἐκτελεστικὴν Ἐπιτροπὴν ἐκ τοῦ Μητροπολίτου Ἀδριανουπόλεως καὶ τῶν κ. κ. Γρηγορίου καὶ Ἀποστολάκη, ὥρισεν δὲ ἀναπληρωτὴν τοῦ ἐντεταλμένου συμβούλου κ. Γρηγορίου τὸν κ. Μανιζαβῖνον, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅπως ἐν ἡ περιπτώσει διαφωνεῖ τὸ κληρικὸν μέλος ἔρχεται ἢ ὑπόθεσις ἐνώπιον τῆς ὀλομελείας τοῦ Κ. Συμβουλίου. Ἀπεφάσισεν ἐπίσης ὅπως ἀποδεχθῆ τὴν πρότασιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς αὐτὴν διὰ τὴν ἀνευ πινος ἀμοιβῆς, δωρεάν ἀνάληψιν τῆς ὑπηρεσίας τῆς ρευστοποιήσεως. Ἀνέθεσε πρὸς τούτοις, εἰς τὴν ὡς ἄνω ἐκτελεστικὴν ἐπιτροπὴν νὰ παραλάβῃ τὸ Γενικὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον καὶ ὥρισεν προσεχῆ συνεδρίαν αὐτοῦ τὸ Σάββατον, ἵνα συζητήσῃ τὰ ζητήματα τοῦ προσωπικοῦ καὶ ἀκούσῃ τὰς ἀντ'λήψεις τῶν ἐκκλησιαστικῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τῆς προσηκούσης πορείας αὐτοῦ.

— Ἀντιπρύταμις διὰ τὸ ἐπιὸν παρρησιαστικῶν ἔτος ἐξελέγη ὑπὸ τῆς συνελεύσεως τῶν Καθηγητῶν τοῦ

Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου ὁ ἐκ τῶν Καθηγητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κ. Κωνσταντῖνος Δυοβουνιώτης, ὅστις καὶ διορισθεὶς διὰ προεδρικοῦ διατάγματος ἀναλαμβάνει τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ἐν τῇ Συγκλήτῳ ἀπὸ τῆς 1 προσεχοῦς Σεπτεμβρίου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Κύριλλος ἀπέλυσε δύο ἐγκυκλίους, τὴν μὲν πρὸς τὰς ἐπιτροπὰς τῶν ναῶν καὶ τὸν λαὸν ἀγγέλλων δι' αὐτῆς τὴν κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν περφορὰν ἐν πᾶσι τοῖς ναοῖς τῆς νήσου δίσκου εἰδικοῦ ὑπὲρ ἔθνικῶν σκοπῶν, τῶν ὁποίων τυγχάνει γνώστης ὁ κυπριακὸς λαός· τὴν δὲ πρὸς τὸν κυπριακὸν λαὸν, πατρικῶς προτρέπων καὶ παρακαλῶν «ὅπως παύσητε μεταναστεύοντες εἰς ξένους τόπους (ἰδίᾳ δὲ εἰς Ἀμερικὴν), ὅπου ἀναμένει ὑμᾶς ἡ δυστυχία, ἡ ἀθλιότης, αὐτὸς ὁ ἐκ πείνης θάνατος, ὅπως μείνητε εἰς τὴν πατρίδα σας, εἰς τὸν τόπον σας, ὅπου θὰ εὕρητε πάντοτε ἐργασίαν καὶ ὅπου οὐδέποτε θὰ κινδυνεύσητε ν' ἀποθάνητε ἐκ πείνης».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Διὰ βασιλικοῦ Ν. Δ. ὠρίσθησαν ὡς ἑξῆς αἱ ἐτήσιαι ἐόρτιοι ἡμέραι δι' ἐκάστην τῶν ἐν τῇ Νοτιοσλαβίᾳ Ἐκκλησιῶν: 24 διὰ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, 16 διὰ τὴν Ρωμαϊκὴν, καὶ 8 διὰ τοὺς Διαμαρτυρομένους.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Ἡ Ἱ. Σύνοδος λαβοῦσα πρόσκλησιν τηλεγραφικὴν παρὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντερβουρίας περὶ ἀντιπροσωπεύσεως τῆς Βουλγαρίας δι' εἰδικοῦ ἀπεσταλμένου, ὠρίσεν ὡς τοιοῦτον τὸν βοηθὸν ἐπίσκοπον τῆς μητροπόλεως Σόφιας Θεοφίλ. Ζνεπόλσκησ Παισιον. — Τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἱ. Συνόδου Ἐκκλη-

σιαστικὸς Κήρυξ» ἀναγράφου τὰ σχόλια ἑλληνικῶν ἐφημερίδων περὶ τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει συνελευθέρου Πανορθόδοξου Ἐπιτροπῆς ἀπλῶς ἀναφέρει ἐξ αὐτῆς ἀπήσαν ἀντιπροσωπιοῦ τῶν Ἐκκλησιῶν Ρωσίας, Βουλγαρίας καὶ Ἀλβανίας.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Οἰκονόμου Κώνστα Χατζηδημητρίου, Δ. Θ., Διδασκ. του Οἰκουμενικοῦ θρόνου, Μεγάλη Ὁρθόδοξος Χριστιανικὴ Κατήχησις μετὰ στοιχειῶδους Ἀπολογητικῶν καὶ τῶν οὐσιωδωτέρων διαφορῶν τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν γραφικῶς κρινομένων, πρὸς χρῆσιν ἀμφοτέρων τῶν ἁνω ἄνω τῶν 10 ἐτῶν. Ἐγκυκλιμένη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Σικάγον 1929. — Ἡ πρώτη ἀνάγκη, περὶ τῆς ἀποδόσεως τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ὁρθόδοξος Ἑλληνικῇ Ἐκκλησίᾳ μετὰ τὴν ὀργάνωσίν της, ὑπῆρξεν ἡ ἴδρυσις κατηχητικῶν σχολείων ἀπανταχοῦ τῆς χώρας. Ταῦτα ἤρξαντο ἡδὴ λειτουργοῦν ἀπὸ τριετίας εἰς πλείστας κοινότητας, ἀμέσως διεπιστώθη ἡ ἀνάγκη συντάξεως, εἰδικῆς διὰ τὴν Ἀμερικῇ ἑλληνόπαιδας Κατηχήσεως, πραγματευομένης θεμελιώδεις χριστιανικᾶς ἀληθείας συγκριτικῶς ἀπολογητικῶς πρὸς προφύλαξιν τῶν ἀπὸ τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων ἑτεροδιδασκαλιῶν αἰτινες λυμαινόμεναι μεγάλην Ὁμοσπονδίαν. Ἡ σύνταξις τῆς Κατηχήσεως τῆς ὁρθῆς ἀνετέθη ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν τὸν αἶθεα. Διδάσκαλον τοῦ Οἴκου. Θρόνου Ἱεροῦ κ. Κώνσταν Χ' Δημητρίου, τὸν κατ' ἐξοχὴν ἐνδεδειγμένον διὰ τὴν μακρὰν του ἐν Ἀμερικῇ πείραν τῶν θρησκευτικῶν τοῦ ἐκεῖ ὀρθόδοξου Ἑλληνισμοῦ ἀναγκῶν, τὴν ἰδίαν του θεολογικὴν κατάρτισιν καὶ τὴν καθ' ὅλου ὁμιλητικὴν σύνεσιν, ἐφ' αἷς διακρίνεται ἐν τῷ σώματι ἐν Ἀμερικῇ ἱερατευόντων κληρικῶν μας. Ὁμολογοῦμεν δὲ ὅτι αἶθεα, συγγραφεὺς ἐπέτυχεν τὴν σύνταξιν εὐμεθοῦς κατηχητικοῦ βοηθήματος διὰ τοὺς ἐν Ἀμερικῇ ἑλληνόπαιδας, ἀποκτείνει δ' εἰς τοὺς διδάσκοντας τὰ παιδιὰ Κατήχησιν νὰ χειρίζονται αὐτὸ προσηκόντως ἀναπνεύσαντες μετὰ γνώσεως τῆς ἀληθείας τῆς ἀγίας ἡμῶν θρησκείας καὶ Ἐκκλησίας.

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α

ΔΗΜΟΠΡΑΞΙΑΙ

Τὸ Ἦγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κομνηνείου διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς τακτικὴν πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πενταετοῦς μισθώσεως τὰ κάτωθι περιγραφόμενα κτήματα τῆς Μονῆς. 1) εἰς ἀγρὸς Ἀμπελικὴ (Καλογερικὸς Μῆλος), 2) εἰς μωρεόκηπος «Αἰδάκι», 3) εἰς ἀγρὸς «Ἰεραπόστολοι», 4) εἰς ἀγρὸς «Μωργιά», 5) εἰς ἀγρὸς «Πλάτανος» 6) εἰς ἀγρὸς «Καρυά», 7) ἐν Χορτολείβαδον Ἀμπελικὴ μετὰ τοῦ οἰκίματος, 8) εἰς ἀγρὸς «Τσαίρι», 9) δύο «Τσαϊρέκια», 10) Τὸ μεγάλο Τσαίρι μετὰ τοῦ μωρεοκήπου, 11) ἐν Χορτολείβαδον «Τσιάντα», 12) ἐν Χορτολείβαδον «Μετόχι», 13) εἰς ἀγρὸς «Πηγάδι», 14) εἰς ἀγρὸς «Ἀλεξανδρῆς», 15) εἰς ἀγρὸς Α'. Ἀδλαγᾶς, 16) εἰς ἀγρὸς Β'. Ἀδλαγᾶς, 17) εἰς ἀγρὸς «Μπενιάς», 18) εἰς ἀγρὸς «Πασιάς», 19) εἰς ἀγρὸς «Πλάτανος», 20) ἐν χορτολείβαδον «Γκορτσιά», 21) εἰς ἀγρὸς «Μερκούριος», 22) εἰς ἀγρὸς «Νοβορὸς» καὶ 23) ἐν χορτολείβαδον «Παρθένης». Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Τσαγέζι καὶ ἐν τῷ συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τότῃ ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς ἡμέρας ἤτοι τὴν 1ην, 2αν καὶ 3ην Ἀγούστου ἀπὸ τῆς ὥρας 10ης π. μ.

μέχρι τῆς 12ης τῆς μεσημβρίας ἐνάμιον τοῦ Ἦγουμο τῆς Μονῆς καὶ τοῦ Συμβολαιογράφου Ὀλύμπου, συμφωνητικῶς τοῖς ὅροις τῆς διακηρύξεως.

Τὸ Ἦγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ταξιαρχεῖο διακηρύττει ὅτι ἀκυρωθέντων τῶν πρακτικῶν τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου τῆς προγενομένης δημοπρασίας διὰ τὴν ἀνοικίαν τῶν ἐν Κόθων καὶ εἰς τὴν Βελίδην εὐρισκομένων 18 κτημάτων τῆς ἁγίας Μονῆς ἀναλαμβάνεται αὐτὴ τὴν 20ην Ἰουλίου ἡ δὲ μίαν διετίαν. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν τῷ συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τῆς πόλεως Κόθων καὶ ἐν τῷ τότῃ τοῦ Εἰρηνοδίκου Κόθων καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς αἶθεα. Ἱερέως Ἰωάννου Λαχάνου καὶ ὑπὸ τὸν ὅρους τῆς προγενομένης διακηρύξεως ὧν οἱ βουλομένοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν παρὰ τοῦ ἁγίου ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς.

Τύποις «Φοίνικες» Ὁδοῦ Σταδίου 44 Ἀθῆναι

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,, ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

<p>ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου</p>	<p>ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ † ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΑΝΘΙΜΟΣ † ΤΡΙΚΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΓΩΝ ΠΟΥΛΚΑΡΠΟΣ ΘΕΟΔ. ΣΠΕΡΑΝΤΖΑΣ ΕΠΙΤΡ. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ</p>	<p>ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΧ. 60. ΕΣΩΤ. ΦΡ. 60. ΑΜΕΡ. ΔΟΛ. ΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΝΑΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΔΡΧ. ΝΑΩΝ ΧΩΡΙΩΝ 60. ΙΕΡΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ</p>
---	---	--

Διεύθυνσις Συντάξεως : Μοσχονησίω 12α. — Διεύθ. Διαχειρίσεως καὶ Διευκρινάσεως: Μέγ. Ἀρχιεπ. ὁδ. Φιλοθέης